

Kendelse

i

faglig voldgift (FV 2015.0196)

3F Fagligt Fælles Forbund
for murersjakkene på flere byggepladser

mod

Dansk Byggeri
for
Lind & Risør A/S, Taastrup

Voldgiftsretten er nedsat i medfør af Overenskomst 2014 for Murer- og Murerarbejdsmandsarbejde mellem Dansk Byggeri og Fagligt Fælles Forbund § 63, punkt 21-29. Som medlemmer af voldgiftsretten har fungeret Gynther Honnens og Jacob Scavenius, udpeget af 3F, samt Erling Olsen og Jeppe Wartacz, udpeget af Dansk Byggeri. Som opmænd har fungeret bygningskonstruktør Tonny Wulff og landsdommer Tine Vuust, der er udpeget af Arbejdsrettens formand. Sagen har været forhandlet den 15. marts 2016 i Dansk Byggeri, Nørre Voldgade 106, København.

Sagen drejer sig om aflønning af murere og murerarbejds mænd for arbejde udført ved opførelse af typehuse, nemlig om arbejdet må anses for honoreret ved de indgåede aftaler og i benægtende fald med hvilket beløb, de enkelte arbejdsopgaver skal honoreres.

Sagens baggrund

Lind & Risør A/S opførte i 2015 150 parcelhuse og 75 rækkehuse. Firmaet har ca. 130 medarbejdere, der er beskæftiget med byggeri (kloakering og støbning), murer-, tømrer-, snedker-, el- og vvs-arbejde. Desuden har firmaet egne arkitekter, ingeniører og sælgere samt kontomedarbejdere.

I 2012 opsagde virksomheden lokalaftalen/firmaaftalen på akkordpriser for murerne og murerarbejdsmændene med udløb den 1. oktober 2014, og der blev herefter forhandlet om priserne. Det blev aftalt, at arbejdet skulle opmåles efter de gældende priskuranter på området med udgangspunkt i syv repræsentative byggerier, og at alle uenigheder herefter skulle behandles fagretligt. Der har været afholdt ca. 22 mæglingsmøder og to organisationsmæglinger. Der blev den 27. maj 2015 indgået en lokalaftale mellem parterne om honorering af langt de fleste af arbejdsopgaverne på akkorden vedrørende udvendigt murerarbejde gældende fra den 1. oktober 2014, således at virksomheden skulle gennemgå, tilrette og efterbetale til nye aftalte priser i henhold til lokalaftalen på alle akkorder udført efter 1. oktober 2014.

Om de resterende uenighedspunkter fremgår følgende af lokalaftalen af 27. maj 2015 om udvendig murerarbejde mellem Lind & Risør, tillidsrepræsentant for udvendige murersjak og 3F:

”Der er enighed om:

- at grundstenprisen p.t. er tillagt 4 øre pr. sten for opskamling af stenhoveder, som tilbudt af firma – 3F ønsker 20 øre pr. sten.
- at provinsens pris på sokkelpuds, ikke er tillagt betaling for *puds på beton*. 3F ønsker tillagt 1,26 kr. pr. lm.
- tillæg på 7% for *bygning uden hejs* ikke er indregnet i priserne for oppasningsarbejdet.
- tillæg for ukurant forbandthugninger. Firma mener de er med i forhandlede priser. 3F mener de skal akkorderes særskilt.

Ovenstående priser reguleres i lokalaftalen, med de priser / beløb som organisationerne Dansk Byggeri og 3F, senere afklarer.”

Af referat af organisationsmøde den 9. juli 2015 vedrørende lokalaftalen fremgår bl.a.:

”Opskamling af sten, ingen enighed parterne fastholder krav og bud
Nedtagning af sten fra EURO paller, parterne anbefaler at kravet skal akkorders
Sokkelpuds, ingen enighed parterne fastholder krav og bud

...

Bygning uden hejs, ingen enighed parterne fastholder krav og bud
Ukurante hugninger, 3F tilbyder at der betales kr. 0,01 pr. sten”.

På et efterfølgende telefonisk organisationsmøde den 26. august 2015 fastholdt parterne krav og bud.

Der er under sagen afgivet forklaring af tillidsrepræsentant for murersvendene, Charlie Christian- sen, og teknisk chef hos Lind & Risør, Jan Hansen. Forklaringerne vil i fornødent omfang blive refereret nedenfor i relation til de enkelte krav og bud.

Parterne har hver især argumenteret for deres krav og bud.

Opmændenes afgørelse og begrundelsen herfor

Da der blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten ikke har kunnet opnå enighed eller flertal for en afgørelse, træffes afgørelsen af opmændene, der udtaler følgende:

Ad Murersvendenes Priskurant Provinsen

1) Sökkelpuds

Klagers krav:	Ved sökkelpuds betales et tillæg for puds på beton på 3,36 kr. pr. m ² .
Indklagedes bud:	Der skal ikke betales tillæg for puds på beton, men alene tillæg for puds på letklinkerbeton (leca) med 1,27 kr. pr. m ²

Opmændenes afgørelse:

Parterne er enige om, at söklen udføres i lecablokke, men klager har begrundet sit krav med, at parcelhusets sökkel svummes af støberne, og at der derfor – i modsætning til de tilfælde, hvor murerne svummer söklen – går lang tid fra støbernes svumning til murerne pudser söklen, hvilket betyder, at det materiale, der benyttes ved svumning (sand og cement, som er bestanddelene i beton) tørrer ind og derfor tager længere tid at pudse.

Söklen af lecablokke svummes for dels at gøre söklen tæt, dels at sikre vedhæftningen af puds på söklen. Det er forklaret under sagen, at der altid skal ske en form for forbehandling af lecablokke, inden de kan påføres puds, og der er ikke i Priskuranten anført nogen begrænsninger i relation til, hvor lang tid der må gå, fra forbehandlingen er tilendebragt, til pudseringen foretages.

På denne baggrund finder vi, at arbejdet med at pudse söklen skal aflønnes efter Priskuranten med 1,27 kr. pr. m² som påstået af indklagede og ikke med satsen for pudsering på beton.

2) Ukurante hugninger

Klagers krav: For ukurante hugninger i facemur/bl. mur betales et tillæg til stenprisen på 1 øre pr. sten

Indklagedes bud: Principalt er arbejdet indeholdt i den indgåede lokalaftale.
Subsidiært tilbydes 14 øre pr. ukurante sten, svarende til 1/3 af betalingen for at afkorte sten til brug i et standerskifte, der efter Priskurantens pos.nr. 772 vedlægges med 42 øre pr. stk.

Opmændenes afgørelse:

Vi er enige med klagerne i, at der ved ukurante hugninger forekommer arbejde, som ligger ud over det arbejde, der er honoreret med den indgåede lokalaftale, og som derfor skal afregnes med et særskilt beløb. Da selve hugningen må anses for vederlagt ved lokalaftalens bestemmelser, er det således de ekstra indstillinger af klippemaskinen, som er forårsaget af, at der på grund af placeringen af døre og vinduer ikke kan mures i murmål, men at der indtil overkanten på de enkelte dør- og/eller vindueshuller skal klippes sten i ukurante mål, dvs. mål som ikke er trekvarte eller halve sten.

Da parterne er uenige om, i hvilket omfang ukurante hugninger forekommer ved de enkelte byggerier, finder vi ikke grundlag for at fastsætte en gennemsnitspris pr. sten som påstået af klager. Honorering skal i stedet fastsættes pr. ukurante sten.

På baggrund af vederlæggelsen i pos.nr. 772 af afkortningen af sten til brug i et standerskifte, som også indeholder betaling for selve hugningen, finder vi, at ukurante hugninger som dem i sagen omhandlede skal vederlægges med 21 øre pr. sten, svarende til halvdelen af det i pos.nr. 772 fastsatte honorar.

Ad Murerarbejdsmandskuranten

3) Opskamling af stenhoveder

Klagers krav: Der betales for opskamling af mursten på paller 206,40 kr. pr. 1.000 sten

Indklagedes bud: Betaling af 40 kr. pr. 1.000 sten, der faktisk opskamles.

Opmændenes afgørelse:

Parterne er enige om, at opskamling af mursten, forstået som sammenskruning af to paller, hvorpå stenhovedet med 80 mursten placeres, er at betragte som ekstraarbejde, der skal honoreres udover de aftalte satser, og at der alene skal ske honorering for de mursten/stenhoveder, der rent faktisk opskamles.

Opmændene finder på baggrund af en vurdering af arbejdets omfang sammenholdt med de satser, der er nævnt i Priskuranten for andet arbejde, der kan sammenlignes hermed, at opskamling af mursten skal honoreres med 100 kr. pr. 1.000 sten. Vi bemærker i den forbindelse, at det ikke fremgår af opmandskendelsen af 24.juni 2013 i FV 2012.0160 og FV 2012.0161, at opmanden med bindende virkning for parterne har fastsat en honorering af arbejdet med 200 kr. pr. 1.000 sten således som påstået af klager.

4) Nedtagning af stenhoveder

Klagers krav: For nedtagning af sten fra Europaller betales der 100 kr. pr. 1.000 sten
Indklagedes bud: Principalt: 0 kr.
Subsidiært: Et mindre beløb end påstået.

Opmændenes afgørelse:

Parterne har i henhold til referatet af organisationsmødet den 9. juli 2015 været enige om, at arbejdet med at vippe stenhovederne ned af Europaller skal akkorderes og dermed ikke er omfattet af den mellem parterne indgåede lokalaftale. På den baggrund finder vi, at der er tale om merarbejde, som skal honoreres særskilt.

Efter arbejdets omfang sammenholdt med de satser, der er nævnt i Priskuranten for andet arbejde, der kan sammenlignes hermed, og navnlig ovennævnte afgørelse vedrørende opskamling af stenhoveder finder vi, at arbejdet skal honoreres med 40 kr. pr. 1.000 sten.

5) Tillæg for højdearbejde

Klagers krav: Bygning uden hejs betales med et tillæg på 7 % til murerafsnittet jf. Priskuranten pos. nr. 2.110
Indklagedes bud: Der betales 0 kr.

Opmændenes afgørelse:

Af Murerarbejdspriskuranten fremgår bl.a.:

”Oppassningsarbejde

Særlige bestemmelser vedr. oppassningsarbejde

...

8. Højdetransporten er forudsat udført med hejs, kran eller lign.
- 9 a) Ved beboelsesbygninger på mindst 2 etager excl. kælder, samt for andre bygningstyper med en bygningshøjde over 4,5 m, etplanshuse dog undtaget, skal der opstilles mekanisk hejs eller kran.

...

Bygninger uden hejs

- 2.110 Ved bygninger, hvor hejs, kran eller andet ophejsningsgrej ikke anvendes, betales et tillæg på 7 % til mureafsnittet.”

Vi finder, at de nævnte bestemmelser efter en naturlig sproglig forståelse indebærer, at al højde-transport skal honoreres med et tillæg på 7 %, medmindre der er hejs eller andet lignende grej til rådighed, uanset om der efter punkt 9 a) er pligt for virksomheden til at stille mekanisk hejs eller kran til rådighed.

Idet vi bemærker, at klager under denne sag har anerkendt, at anvendelsen af minilæsser ved f.eks. gavlarbejde på én og halvanden etages ejendomme er at betragte som hejs eller lignende grej, får klager medhold i sin påstand om, at manuel højdetransport skal honoreres.

Der afsiges herefter kendelse i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

T h i b e s t e m m e s :

- 1) Sokkelpuds aflønnes med satserne for puds på letklinker (leca) på 1,27 kr. pr. m².
- 2) Ukurante sten aflønnes med 21 øre pr. ukurante sten
- 3) Opskamling af stenhoveder aflønnes med 100 kr. pr. 1.000 sten, der opskamles

- 4) Nedtagning af stenhoveder fra Europaller aflønnes med 40 kr. pr. 1.000 sten, der nedtages
- 5) Der ydes 7 % tillæg for al højdetransport, når hejs eller lignende grej, ikke er stillet til rådighed.

Hver af parterne bærer deres omkostninger og betaler halvdelen af opmændenes honorar.

Aalborg og København, den 31. marts 2016

Tonny Wulff og Tine Vuust